

PRESSMEDDELANDE

György Kurtág tilldelas Rolf Schockpriset i de musikaliska konsterna

Schockprisen belönar skapandet av teorier, konst och musik

Rolf Schock såg skönheten i såväl logik och filosofi, som matematik, konst och musik. I år går hans priser till två svenska logiker, en rysk matematiker, en belgisk konstnär och arkitekt samt en ungersk tonsättare. Prissumman är 400 000 kronor per prisområde, sammanlagt 1,6 miljoner kronor.

Rolf Schockprisen har en ovanligt stor spännvidd. Pristagarna utses av den stiftelse som bildades efter donatorn Rolf Schocks död i samarbete med inte mindre än tre svenska akademier, Vetenskapsakademien, Konstakademien och Musikaliska akademien.

- Schockpriset belönar personer som gjort enastående insatser inom de här fyra områdena som låg Rolf Schock varmt om hjärtat. För de medverkande akademierna är det en stor glädje att få hedra dessa kreativa individer vid prisutdelningen den 19 oktober, och andra arrangemang i samband med detta, säger Kungl. Vetenskapsakademiens ständige sekreterare och ordförande i The Schock Foundation, Göran K. Hansson.

De musikaliska konsterna

2020 års Rolf Schockpris i de musikaliska konsterna tilldelas **György Kurtág**, tonsättare, pedagog och pianist

"György Kurtág tillhör de absolut främsta av våra nu levande tonsättare. Utöver sin enastående livsgärning som komponist har han utmärkt sig som interpret, inte minst av de egna pianoverken, och som engagerad och betydelsefull lärare för generationer av musiker. Kurtágs eget konstnärskap präglas av kreativitet, värme samt en oerhörd koncentrationsförmåga parad med ett stort tekniskt mästerskap."

Den ungerske tonsättaren, pedagogen och pianisten György Kurtág är född 1926 i Lugo. Under revolten 1956 flyttade Kurtág till Paris, där han kom att studera för bland andra Olivier Messiaen och Darius Milhaud. Han publicerade sitt första stycke, en stråkkvartett, år 1959. Kurtág blev 1967 professor i kammarmusik vid Liszt-akademien i Budapest. Hans genombrott som tonsättare skedde år 1981 då Pierre Boulez uruppförde hans Die Botschaften des verstorbenen Fräulein Troussowa. Bland ytterligare verk kan nämnas Játékok, Kafka-Fragmente för vokalist och violinist, Requiem po drugu, för sopran och piano, Dubbelkonsert för piano, cello och två kammarensembler samt Lebenslauf för två pianon och två bassetthorn.

Presskontakt:

Fredrik Wetterqvist, Ständig sekreterare, Kungl. Musikaliska akademien
fredrik.wetterqvist@musikaliskaakademien.se
070-889 55 84

Pressbilder:

<http://musikaliskaakademien.se/index.html>

Logik och filosofi

2020 års Rolf Schockpris i logik och filosofi tilldelas **Dag Prawitz**, Stockholms universitet

”för bevisteoretisk normalisering inom naturlig deduktion”

och **Per Martin-Löf**, Stockholms universitet

”för skapandet av den konstruktiva typteorin.”

Logik är studiet av vad som gör att vissa argument eller slutledningar är giltiga och andra inte. Dag Prawitz och Per Martin-Löf är emeritus professorer i teoretisk filosofi, respektive logik, vid Stockholms universitet och är specialiserade på bevisteori och konstruktiv matematikfilosofi. Bägge är ledamöter av Kungl. Vetenskapsakademien men har nominerats till priset av forskare från hela världen.

Dag Prawitz avhandling från 1965, där han presenterade reduktion till normalform inom naturlig deduktion, är en fortfarande aktuell klassiker på området. Ett bevis i normalform har en tydlig struktur, vilket gör det möjligt att bestämma viktiga egenskaper hos bevisen. Naturlig deduktion är ett system av enkla regler för hur man kommer fram till en viss slutsats från givna antaganden, och det har fått en viktig roll inom modern verifikationistisk språkfilosofi.

Per Martin-Löf arbetade först också inom bevisteori, i nära samarbete med Prawitz. Under 1970-talet skapade han en konstruktiv version av typteori, ett formellt språk med vilket det går att uttrycka konstruktiv matematik. Ett bevis av ett matematiskt påstående kan här ses som ett program för att verifiera påståendet. Den konstruktiva typteorin fungerar också

som ett kraftfullt programmeringsspråk och har fått ett enormt genomslag inom logik, datavetenskap, och under senare år även matematik.

Presskontakt:

Eva Nevelius, pressansvarig vid Vetenskapsakademien

eva.nevelius@kva.se

070-878 67 63

Matematik

2020 års Rolf Schockpris i matematik tilldelas **Nikolai G. Makarov**, California Institute of Technology

”för hans betydande insatser i komplex analys och dess tillämpningar i matematisk fysik.”

Nikolai Makarov blev fil.dr. vid LOMI Mathematics Institute i Leningrad 1986 och är numera professor i matematik vid Caltech i USA. Han har bland annat ägnat sig åt komplex analys där man undersöker funktioner av komplexa tal. Detta område är centralt i många delar av matematiken och har också ett stort antal tillämpningar inom naturvetenskap och teknik. Hans mest kända resultat beskriver harmoniskt mått i två dimensioner, och säger att fördelningen för träffsannolikheten för brownsk rörelse är endimensionell i enkelt sammanhängande områden (områden utan hål). Den browniska rörelsen är den slumpmässiga rörelse som förekommer hos små partiklar som svävar i en vätska eller en gas. I början av 1900-talet använde sig Albert Einstein av den browniska rörelsen för att bevisa molekylernas existens och beräkna deras storlek.

Nikolai Makarov har även gjort banbrytande insatser om tillväxtfenomen som beskriver kristalltillväxt i plana områden. Den senaste tiden har han dessutom bidragit med nyskapande resultat i konform fältteori, en teori inom kvantmekaniken, och dess relation till komplex analys och sannolikhetssteori.

Presskontakt:

Eva Nevelius, pressansvarig vid Vetenskapsakademien

eva.nevelius@kva.se

070-878 67 63

De visuella konsterna

2020 års Rolf Schockpris i de visuella konsterna tilldelas **Francis Alÿs**, arkitekt och konstnär

”för ett lika djupsinnigt som omfattande konstnärskap. Francis Alÿs kongeniala metaforrika språk ger fördjupade insikter i kaotiska konflikter samtidigt som det uppmärksammar brister i vårt dagliga återgivande av händelser. Med allvar och skärpa behandlar Francis Alÿs reella,

tragiska situationer och förhållanden som i hans poetiska gestaltningar blir universella och finner väg till våra hjärtan. Hans omfattande projekt, som att flytta berg och bygga broar mellan kontinenter, betecknar alltid det enskilda mänskliga steget eller åtgärden. På så vis skapar Francis Alÿs en plats för oss som medverkande snarare än betraktare, när vi konfronteras med hans konstnärliga verk.”

Francis Alÿs är född i Antwerpen, Belgien, 1959, och bosatt i Mexico City. Han studerade arkitektur vid Saint-Luc Institute i Tournai och teknik vid Istituto di Architettura i Venedig innan han 1986 bosatte sig i Mexiko. Som arkitekt och konstnär arbetar han i ett utvidgat fält med uttryck som spänner över både måleri, skulptur, teckning, foto, film och performance. Francis Alÿs konstnärliga gärning kännetecknas av ett utforskande av gränsdragningar, flyktvägar, makt och utsatthet och i det kretsar verken kring frågor av sociopolitisk och antropologisk art samt geopolitik.

Presskontakt:

Therese Sheats, kommunikatör

therese.sheats@konstakademien.se

070-224 01 47

Om priset

Rolf Schock, som vid sin bortgång 1986 efterlämnade en stor förmögenhet, uttryckte i sitt testamente att Kungl. Vetenskapsakademien ska föreslå pristagare i logik och filosofi samt matematik, att Kungl. Akademien för de fria konsterna (Konstakademien) ska föreslå pristagare i en av de visuella konsterna och Kungl. Musikaliska akademien i en av de musikaliska konsterna. Förmögenheten förvaltas av stiftelsen The Schock Foundation som även formellt utser pristagarna. Årets prisutdelning kommer att ske den 19 oktober 2020 i Konstakademiens hörsal, Fredsgatan 12 i Stockholm.

Läs mer om donatorn Rolf Schock:

<https://www.kva.se/sv/priser/rolf-schockprisen>